

**T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
ANKARA**

**MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
AKARYAKIT İKMAL VE NATO POL TESİSLERİ
İŞLETME BAŞKANLIĞI**

AKARYAKIT İKMAL YÖNERGESİ

**ANKARA
2011**

DAĞITIM PLANI

GÖNDERİLEN MAKAM	MİKTAR
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	5
BAŞKANLIK MAKAMI	1
ANT BAŞKANI YARDIMCILIĞI	3
<u>MERKEZ TEŞKİLÂTI</u>	
AKARYAKIT İKMAL VE İŞLETME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4
TEDARİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3
İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4
MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1
TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	3
<u>TAŞRA TEŞKİLÂTI</u>	
BATI BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ (İşletme ve Depo Müdürlükleri ile Tank Çiftlikleri dahil)	40
DOĞU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ (İşletme ve Depo Müdürlükleri ile Tank Çiftlikleri dahil)	40
STOK	15
TOPLAM	122

(BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR.)

YAYIN GELİŞTİRME ÇİZELGESİ

BİRİNCİ KISIM

YAYININ

Seri Numarası	Adı	Basım yeri tarihi	Sayfa	Madde/ Fıkra/ Bent	Satır	Yapılacak işlem (iptal, ilave veya değişiklik)

ÖNERİLEN ŞEKİL:

İKİNCİ KISIM

GEREKÇE

İMZA :

NOT : Her öneri için ayrı bir form doldurulur.

(BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR.)

DEĞİŞİKLİK KAYIT ÇİZELGESİ

DEĞİŞİKLİK EMRİNİN			KONUSU	DEĞİŞİKLİK İSTEYENİN		
Sıra No	Tarih-Sayısı	İşlem Tarihi		GÖREVİ	Adı ve Soyadı	İmzası

(BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR.)

İÇİNDEKİLER

SIRA NO	KONULAR	SAYFA NUMARASI
	BİRİNCİ BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER	
1.	Amaç	1
2.	Kapsam	1
3.	Sorumluluk	1
4.	Tanımlar	2-3
	İKİNCİ BÖLÜM İHTİYAÇ VE TESLİMAT	
1.	Esaslar	5
2.	Yakıtların Teknik Özellikleri ve Kontrolleri	5
3.	Numune Alma ve Muayene	5-6
4.	Teslim/Tesellüm (Teslim Alma/Teslim etme)	6-9
5.	Ölçü	9
6.	Stoklar	9
7.	Teslimat	10-13
8.	İhrakiye	13
	ÜÇÜNCÜ BÖLÜM YÜRÜLÜK VE YÜRÜTME	
1.	Yürürlük	15
2.	Yürütme	15

BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

- 1. AMAÇ**
- 2. KAPSAM**
- 3. SORUMLULUK**
- 4. TANIMLAR**

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
AKARYAKIT İKMAL VE NATO POL TESİSLERİ İŞLETME BAŞKANLIĞI
AKARYAKIT İKMAL YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

1. AMAÇ

Bu yönergenin amacı, Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı sorumluluğundaki Türk Silahlı Kuvvetleri akaryakıt ikmalinin usul ve esaslarını belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu yönerge, Türk Silahlı Kuvvetleri(TSK)'nin ihtiyacı için Millî Savunma Bakanlığı tarafından tedarik edilen akaryakıtın, tedarik yerlerinden teslim alınarak Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı ve TSK Depolarına taşınması ve muhafazası ile talep halinde bu depolardan TSK Birlik ve kurumlarına taşınması işlemlerini kapsar.

3. SORUMLULUK

Bu yönergede kapsamındaki işlemlerin uygulanması, takip ve kontrolünden Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı sorumludur.

4. TANIMLAR

Bu yönergede geçen;

a. MSB :

Milli Savunma Bakanlığını,

b. TSK :

Türk Silahlı Kuvvetlerini,

c. MSB ANT Başkanlığı :

Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığını,

ç. Hizmet Alım Sözleşmesi:

MSB ve MSB ANT Başkanlığı arasında, MSB' lığı tarafından tedarik edilen yakıtların MSB ANT Başkanlığı ve TSK Depolarına depolanmak üzere teslim alınmasını, MSB ANT Başkanlığı sorumluluğundaki depolarda depolanmasını ve Kuvvet Komutanlıklarının isteklerine göre Birlik ve Kurumlara teslim edilmesi işlemlerini içeren sözleşmeyi,

d. Kontenjan :

Kuvvet Komutanlıkları tarafından bağlı Birlik ve Kurumlarına tahsis edilen yıllık yakıt miktarını,

e. Kontenjan dışı :

Kuvvet Komutanlıkları tarafından Birlik ve Kurumların kontenjanlarının yeterli olmaması halinde veya aylık normal faaliyetler dışında meydana gelen tatbikat ve eğitimde kullanılacak yakıt ihtiyaçlarını karşılamak için tahsis edilen ilave yakıt miktarını,

f. Gas Free :

Yakıt buharından arındırma,

g. İhrakiye :

Sabit ve hareketli motorlar ile ısınmada kullanılan yakıt miktarını,

ğ. Slop Tankı :

Gemilerdeki ihrakiye ve depolama tankları dışındaki tanklarını,

h. Mezür :

Ölçüm için kullanılan numune koyma kabını,

ı. Trim düzeltmesi :

Geminin su üzerindeki duruş şeklini, ifade etmektedir

İKİNCİ BÖLÜM
İHTİYAÇ VE TESLİMAT

- 1. ESASLAR**
- 2. YAKITLARIN TEKNİK ÖZELLİKLERİ ve KONTROLLERİ**
- 3. NUMUNE ALMA VE MUAYENE**
- 4. TESELLÜM**
- 5. ÖLÇÜ**
- 6. STOKLAR**
- 7. TESLİMAT**
- 8. İHRAKİYE**

İKİNCİ BÖLÜM

İHTİYAÇ VE TESLİMAT

1.ESASLAR

a. TSK'nın barışta ve seferde akaryakıt ihtiyacını Kuvvet Komutanlıkları belirler ve tedarikinin sağlanması amacıyla MSB' iğine bildirir. Yakıtlar MSB' iği tarafından yurt içindeki rafinerilerden veya yurt dışından Tedarik Makamları kanalı ile tedarik edilir. Tedarik edilen miktarların birlik ve kurumlara teslimat ve dağıtım planlamasını Kuvvet Komutanlıklarıyla koordine yapmak suretiyle MSB ANT Başkanlığı sağlar.

b. Tedarik edilen akaryakıtın tedarik yerlerinden teslim alınması, muhafazası ile TSK birlik ve kurumlarına taşınması faaliyetleri, MSB ile MSB ANT Başkanlığı arasında yapılan Hizmet Alım Sözleşmesine göre yürütülür.

c. Hizmet Alım Sözleşmesi, tedarik edilmek üzere Bakanlıkça sözleşmesi yapılan akaryakıt miktarları esas alınarak yapılır.

ç. Silahlı Kuvvetler ihtiyacı için yurt içindeki rafinerilerden veya yurt dışından Tedarik makamları kanalı ile tedarik edilen akaryakıtın, MSB ANT Başkanlığı depolarına konmak üzere teslim alınması, depolanması, muhafazası ve kuvvetlerin isteklerine göre birlik ve kurumlara tesliminden MSB ANT Başkanlığı sorumludur.

2. YAKITLARIN TEKNİK ÖZELLİKLERİ ve KONTROLLERİ

a. MSB tarafından TSK ihtiyacı için yurt içi veya yurt dışından alınacak akaryakıt, MSB' iğınca onaylanan veya kabul edilen standartlara uygun olacaktır.

b. MSB ANT Başkanlığı ünitelerinde stoklanmış akaryakıtlardan STANAG 3149'a veya MSB/MSB ANT Başkanlığına uygun görülen periyotlarda kalite kontrolleri için numuneler alınır. Alınan numuneler; MSB Ankara Kalite Yönetim Bölge Başkanlığı Akaryakıt Madeni ve Atık Yağ Laboratuvar müdürlüğüne gönderilir.

c. ANT Depolarında stoklanan akaryakıtların MSB Kalite Yönetim Bölge Başkanlığı Akaryakıt Laboratuvarlarında yapılan analizleri sonucunda teknik özelliğine uygun olmadığı tespit edildiği takdirde MSB ANT Başkanlığına yakıt şartnamesine uygun hale getirilerek tekrar test için laboratuvara gönderilir ve verilen rapora göre ikmal yapılır. MSB ANT Başkanlığı imkanları ile uygun hale getirilemeyen yakıtlara, MSB tarafından verilecek karara göre işlem yapılacaktır.

3. NUMUNE ALMA ve MUAYENE

3.1 Rafinerilerden Numune Alma ve Muayene İşlemleri

Muayene Heyeti; MSB Kalite Yönetim Daire Başkanlığı ilgili birimlerinden, yürürlükteki Akaryakıt, Madeni ve Atık Yağ Muayene Yönergesine göre görevlendirilmiş 2 (iki) personel (en az bir Kimya Mühendisi veya bir Laborant) ve ANT Başkanlığından görevlendirilmiş bir Kimya Mühendisinden oluşur.

Muayene heyeti;

a. İlgili rafineri tarafından; muayenesini yapacak makamlara planlanan akaryakıtın muayeneye hazır olduğu bildirilir. Gelen muayene talebi üzerine ilgili makamlar ile koordine kurularak Muayene Heyetinin rafineride hazır bulunması sağlanır.

b. İlgili rafineri tarafından TSK için hazırlanan yakıtların MSB ANT Başkanlığı yetkilisi tarafından miktar kontrolü yapılarak numuneler etiketlenerek alınır. Etiket üzerine yakıt cinsi, tankı ve seviye bilgileri yazılır. Tank Drenajları kontrol edilir, gerekiyorsa tank drenajı yaptırılır.

c. Alınacak Numuneler;

(1) Tüm yakıt türleri için her tankın üst, orta ve alt seviyelerinden 1 er litre cam kavanoza numune alınır. Partikül testi yapılacak yakıtlar için ayrıca 1 Galon (3,79 litre) numune alınır.

(2) Numune alma ve analiz işlemleri Muayene Heyeti nezaretinde yapılır.

(3) Laboratuvar muayene sonuçlarını gösterir rapor, analizi yapanlar tarafından tanzim edilir ve Laboratuvar Müdürü tarafından onaylanır. Komisyon, tanzim edilerek imzalanan raporun teknik şartnamesine uygun olup olmadığını kontrol eder. Muayene sonuçlarını gösterir raporun muayenesi yapılan yakıtı ait teknik şartnameye uygun olması durumunda, komisyon tarafından Muayene Sonuç Raporu (EK-1.) tanzim edilerek bu rapora, laboratuvar muayene sonuçlarını gösterir rapor eklenir.

(4) Yapılan analiz sonuçlarında yakıt uygun olmadığı takdirde Rafineri tarafından gerekli işlemler yapılarak yakıt uygun hale getirildikten sonra tekrar numune alınarak işlemler tekrarlanır.

3.2 Rafineri Dışındaki Depolardan Yakıt Alımında Numune Alma ve Muayene İşlemleri

Rafineri dışındaki yüklenici stok tanklarındaki muayene faaliyetleri yürürlükteki TSK Akaryakıt, Madeni ve Atık Yağ Muayene Yönergesi Esaslarına göre uygulanacaktır.

4. TESLİM/TESELLÜM (Teslim Alma/Teslim Etme)

4.1 Gemi yüklemelerinde Teslim/Tesellüm Heyetinin Oluşturulması ve Yapacağı İşlemler:

Tesellüm Heyeti; MSB ANT Bşk.lığında görevli en az üç ve tek sayıda (bir personel bağımsız gözetim firmasından olabilir) personelden oluşur. EK-2.deki "Tesellüm Tutanağı" Teslim/Tesellüm Heyeti tarafından doldurulur.

a. Gemi sarnıçlarının temiz ve susuz olmasına dikkat edecek, gerekli hallerde Gas Free raporuna bakacaktır. (Gemi operasyonlarıyla teknik olarak atılamayacak miktardaki su kabul edilecektir.) Gemi ihrakiye ve slop tanklarının ölçüsü alınır.

b. Heyet ölçüye başlamadan önce dolum ile ilgili yapılacak operasyonların yapılmasını sağlar.

c. Analiz sonucu uygun olduğu tespit edilen ve satışa açılan tankın açılış ölçüsü alınır. Açılış ölçüsü yükleme raporuna esas olacaktır. Açılış ölçüsü için tanktaki yakıtın şerit metre ile su ve yakıt seviyesi, tank içi sıcaklığı alınır. Miktar tespiti konusunda laboratuvar analiz raporundaki yoğunluk değeri esas alınır.

ç. Heyet, gemi sarnıçlarına 50-100 cm. arasında mal alındıktan sonra uygun göreceği yerden yeteri kadar numune alır. Gözle, görünüş ve renk muayenesi yapar, gerektiğinde laboratuvar testleri de isteyebilir.(Jet yakıtlarında, mutlaka serbest kükürt testi yaptırılır.)

d. Gemiden alınan numunenin yapılan testi sonucunda, yakıtın emniyetini tehlikeye düşürecek aksaklıklar meydana geldiğinde rapor tutularak, durum ilgili birimlere ve üst makamlara iletilir.

e. Gemi dolumu tamamlandıktan sonra, önce sahil vanası, sonra da tank çıkış vanası kapatılır. Bu ölçü esnasında su+yakıtın toplam yüksekliği, su yüksekliği, tank içi sıcaklığa bakılır. Bu ölçüler bir tutanak ile belgelenecek Yük Raporuna (EK-3) esas olur. Kapanış ölçüleri neticesinde bulunan miktar ile açılış ölçüleri neticesinde bulunan miktarlar arasındaki fark, gemiye yüklenen yakıt miktarını gösterir.

g. Yükleme tankı ölçümleri tamamlandıktan sonra gemide ölçümler yapılarak gemi yükleme değerleri tespit edilir. Yükleme tankı ve gemi tanklarına alınan yakıt miktarlarının mukayesesi yapılır. Rafineri tankları ile gemi tanklarındaki miktar aynı veya gemi ile sahil tankları ölçümleri arasında en fazla %0.3 (binde üç) fark olması ve Rafineri yetkilileri tarafından uygun görülmesi durumunda ise geminin tank kapakları ve vanalarını mühürler ve geminin kalkışına izin verilir. %0.3 (binde üç) den fazla fark olması durumunda; rafineri ve tesellüm heyeti bunun nedenlerini araştırarak ve taraflar arasında mutabakat sağlanacaktır.

4.2 Gemi tahliyesinde Teslim/Tesellüm Heyetinin Oluşturulması ve Yapacağı İşlemler:

Teslim/Tesellüm Heyeti; MSB ANT Bşk.lığından olmak üzere en az üç kişi (Bir personel Bağımsız Gözetim Firmasından olabilir.)'den oluşur. Gemi tankerdeki akaryakıtın sahil tankına tahliyesini müteakip EK-2.de verilen Tesellüm Tutanağı Teslim/Tesellüm Heyeti tarafından doldurulur.

a. Gemi tahliyesinin yapılacağı sahil tankının; yakıt yüksekliği, tank içi sıcaklığı, numune yakıt sıcaklığı ve yoğunluğu bulunarak tanktaki yakıt miktarı tespit edilecektir.

b. Gemi kaptanlığından, tahliye işlemi için geminin stabil hale getirilmesi (trim düzeltilmesi) istenecektir.

c. Gemide bütün tankların mühürleri kontrol edilerek açılır. Her tankın ayrı ayrı olmak üzere ölçüsü alınarak gemideki yakıt miktarının tespiti yapılır. Ayrıca ihrakiye tankı ile slop tankının ölçüsü alınır. Rafineri Yük Raporundaki miktar ile gemide tespit edilen miktar arasında fire limitlerinden daha fazla fark çıkması halinde gemi kaptanlığına fark ile ilgili olarak protesto mektubu verildikten sonra gemi tahliyesine başlanır.

ç. Tahliye işleminin geciktirilmeden yapılabilmesi için, tahliye ünitesi önceden tüm hazırlıklarını tamamlar ve tahliye işlemi başlatılır. Deniz hattının kontrolü amacıyla boru boyu miktarı kadar yakıt tahliyesi yapıldığında pompaj durdurulur ve karşılıklı ölçüm işlemi yapılır. Bir problem görülmezse tekrar tahliye işlemi başlatılır ve pompaj başlangıçtan bitişe kadar kesintisiz devam eder. Gemi tahliye işleminin başlanmasından bitişine kadar hazırlanması gereken tüm evraklar tanzim edilir.(tank açılış ölçüsü, gemi açılış ölçüsü, zaman ve tahliye çizelgesi vb.)

d. Sahil tanklarının gemi tahliyesi bittikten sonra (yaklaşık 2 saat sonra) kontrol ölçüsü yapılır. Kontrol ölçüsü değeri ile Rafineri yük raporu değeri karşılaştırılır. İki değer arasında fire limitleri dışında bir fark yok ise gemi tanklarının tamamen boşaldığı heyetçe kontrol edilerek boş tank sertifikası (EK-4.) düzenlenerek geminin ayrılmasına izin verilir. Ayrıca slop ve ihrakiye tankları ölçüsü alınır. Fire limitleri dışında bir fark meydana gelirse geminin tüm tankları ile sahil tankının/ tanklarının ölçüleri tekrar kontrol edilir. Yapılan kontrollerde fark çözümlenmiş ise geminin kalkmasına müsaade edilir. Fark çözümlenmemiş ise gemi kaptanlığına protesto mektubu verilir, sorun ANT Başkanlığı ilgili makamlarına bildirilir. ve ilgili makamlardan alınan talimat doğrultusunda işlem yapıldıktan sonra boş tank sertifikası düzenlendikten sonra geminin kalkışına izin verilir.

e. Sahil tankına alınan yakıt 6 (altı) saat dinlendirildikten sonra sahil tankının; yakıt yüksekliği, tank içi sıcaklığı, numune yakıt sıcaklığı ve yoğunluğu bulunarak tanktaki yakıt miktarı tespit edilecektir. Gemiden tahliye edilen yakıt miktarı olarak bu ölçüler esas alınacaktır. Fire ve fazlalık bu ölçüler sonucunda tespit edilecektir.

f. Gemi taşıma firesi :

Kurşunsuz Benzin,F18 : % 0,40 (Onbindekirk)
F-44, F-34 : % 0,35 (Onbindeotuzbeş)
F-54, F76 : %0,25 (Onbindeyirmibeş)
Fuel Oil No.4 : % 0,20 (Onbindeyirmi)

Bu limitler halen yürürlükteki MSB ANT Başkanlığı Fire Yönetmeliği esaslarına göre düzenlenmiştir. (EK-5)

4.3 Boru Hattı ile Yakıt Alımlarında Teslim/Tesellüm Heyetinin Oluşturulması ve Yapacağı İşlemler:

Tesellüm Heyeti; MSB ANT Bşk.lığında görevli en az üç ve tek sayıda (bir personel bağımsız gözetim firmasından olabilir) personelden oluşur. EK-2.deki “Tesellüm Tutanağı” Teslim/Tesellüm Heyeti tarafından doldurulur.

a. Yakıt alınacak MSB ANT Başkanlığı Ünitesi tankının, ünite personeli tarafından; yakıt yüksekliği, tank içi sıcaklığı, numune yakıt sıcaklığı ve yoğunluğu bulunarak tanktaki yakıt miktarı tespit edilecektir.

b. Analiz sonucu uygun olduğu tespit edilen ve satışa açılan tankın açılış ölçüsünü alır. Açılış ölçüsü yükleme raporuna esas olacaktır. Açılış ölçüsü için tanktaki yakıtın şerit metre ile su ve yakıt seviyesi, tank içi sıcaklığı alınır. Miktar tespiti konusunda laboratuvar analiz raporundaki yoğunluk değeri esas alınır.

c. MSB ANT Başkanlığı ünite yetkilileri ile rafineri ilgili birimleri arasında koordine kurularak yakıt pompajına başlanır. Pompajın seyri sürekli takip edilir. Birer saatlik ara ile yakıt alınan tankın yakıt yüksekliği ölçülerek pompaj miktarı kontrol edilir.

ç. Pompaj bitiminde boru hattının kontrolü amacıyla boru hattı basınçlı olarak bırakılır. Rafineri ve MSB ANT Başkanlığı ünitesindeki tankların gerekli ölçümleri yapılarak alınan ve verilen yakıt miktarları tespit edilir.Fire ve fazlalıklar bu ölçüler sonucunda tespit edilecektir.

Boru ile Yol-Nakil Firesi :

	4”	6”	8” ve üzeri
F-34, F-54, F76	0,0020 (Onbindeyirmi)	0,0025 (Onbindeyirmibeş)	0,0035 (Onbindeotuzbeş)

Bu limitler halen yürürlükteki MSB ANT Başkanlığı Fire Yönetmeliği esaslarına göre düzenlenmiştir. (EK-5)

4.4 Vagon ile Yakıt Alımlarında Tesellüm Heyetinin Oluşturulması ve Yapacağı İşlemler:

Tesellüm Heyeti; MSB ANT Bşk.lığında görevli en az üç ve tek sayıda (bir personel bağımsız gözetim firmasından olabilir) personelden oluşur. EK-2.deki “Tesellüm Tutanağı” Teslim/Tesellüm Heyeti tarafından doldurulur.

- a. MSB ANT Başkanlığı yetkilisi tarafından Rafineriden yapılacak yüklemeye yönelik dolum talebi yapılır.
- b. Rafineri tarafından yapılan talep doğrultusunda vagon dolumu yapılır.
- c. Rafineri tarafından dolumu yapılan her sarnıçlı vagon için Vagon Dolum Fişi ilgili rafineri temsilcisi ve Teslim/Tesellüm Heyeti tarafından doldurulur.(EK-6)
- ç. MSB ANT Başkanlığı yetkilileri tarafından vagonlar kontrol edildikten sonra mühürlenir.
- d. DDY yetkililerine vagonların sevk edileceği nokta bildirilerek sevkiyatı sağlanır.

4.5 Vagon ile Yakıt Tahliyelerinde Tesellüm Heyetinin Oluşturulması ve Yapacağı İşlemler:

Tesellüm Heyeti; MSB ANT Başkanlığının en az 3 personelinden oluşur. EK-2'deki "Tesellüm Tutanağı" Tesellüm Heyeti tarafından doldurulur.

- a. MSB ANT Başkanlığı ünitesine gelen vagonların mühür kontrolleri yapılır.
- b. Yakıt tahliye edilecek tankın ölçüleri alınarak miktar tespiti yapılır.
- c. Tahliye işlemi için gerekli emniyet tedbirleri alınır ve tahliye için hazırlıklar tamamlanır.
- ç. Tahliye işlemi süresince tahliye edilen ile tanka giren yakıt miktarı karşılaştırılarak kontrol edilir.
- d. Tahliye işlemi bittikten 2 saat sonra yakıt alınan tankın kontrol ölçüsü alınır. Tahliye işlemi bittikten 6 saat sonra kesin ölçü yapılır.

e. Sarnıçlı Vagonla Nakliye Yol Firesi :

F-18(Avgaz), F-57	0,0050 (Onbindeelli)
F-34, F-54	0,0025 (Onbindeyirmibeş)

Bu limitler halen yürürlükteki MSB ANT Başkanlığı Fire Yönetmeliği esaslarına göre düzenlenmiştir. (EK-5)

5. ÖLÇÜ

Akaryakıt ölçümleri; gümrük kanunlarının kabul ettiği ölçü ve hesap sistemi ile ASTM metodlarına göre yapılır. Muayene heyeti/Tesellüm heyeti tarafından yapılan bu ölçümler teslimata esastır. Ölçü işlemlerinde MSB ANT Başkanlığınca yayınlanan Akaryakıt Ölçü ve Stok İşlemleri Yönetmeliği esaslarına göre işlem yapılır. (EK-7)

6. STOKLAR

a. MSB ANT Başkanlığı TSK' ya ait akaryakıtı, MSB 'nin müsaadesi olmadan TSK dışında hiçbir yere veremez.

b. MSB ANT Başkanlığı ünitelerinde muhafaza edilen akaryakıt miktarını, her hafta Genelkurmay Başkanlığına, MSB' nin ilgili Daire Başkanlığına ve Kuvvet Komutanlıklarına bildirir. Buna göre genel yakıt miktarının, TSK ikmal ihtiyaçlarına göre yeterli olup olmadığının takibini ihtiyaç makamı yapar.

c. Silahlı Kuvvetlerin uçaklarının/helikopterlerinin F-34 ve F-18 (100/130 Avgaz) ikmali için, Ana Üs Komutanlıklarının meydan içi depoları kriterlere uygun olarak daima dolu bulundurulur. Meydan İkmal Şefliklerince günlük çekişler takip edilerek, meydan içi depoların doluluk oranı belirlenir.

ç. Meydan tankları dışında bulunan tank çiftliği ve depolardaki akaryakıtın azami ve asgari stok seviyeleri, işletme ve genel yakıt miktarına göre MSB ANT Başkanlığı tarafından tayin ve tespit edilir.

d. MSB ANT Başkanlığı Türk Silahlı Kuvvetlerine ait akaryakıtın stoklarını devamlı olarak takip eder. Akaryakıt firelerinin dışındaki zayıatlar (boru ve conta patlaması, tank delinmesi, doğal afetler, korozyon, üçüncü şahısların ve kamu kuruluşlarının verdiği hasarlar, kendiliğinden olan veya bedeli tahsil edilen zayıatlar vs) ile dış takviye kuvvetlerine 4636 sayılı Kanun gereği verilen ve bedeli tahsil edilen akaryakıtlara ait miktar bilgileri, MSB'na yıl sonu itibarıyla bildirilir. Bu miktarlar işletme fireleriyle birlikte, Kuvvet Komutanlıklarının stoklarından yıl sonu devir miktarı ile orantılı olarak mali yıl sonunda düşülür. Limit içi eksik teslimatlar ile bedeli tahsil edilen limit dışı eksik teslimatların toplamı, ilgili Kuvvet Komutanlığı stoklarından mali yıl sonunda düşülür.

7. TESLİMAT

a. MSB ANT Başkanlığı, TSK' ya ait yurt içinden alınan akaryakıtları kg. esaslı üzerinden teslim eder.

b. MSB ANT Başkanlığı, Silahlı Kuvvetlerce mali yıl başlangıcından verilecek kontenjan emirlerini ve o mali yıl içerisindeki verilecek diğer tertip ve tahsislere göre, tank çiftliği veya kiralanacak depolardan Kuvvetlerin Birlik ve Kurumlarına dağıtır.

c. MSB ANT Başkanlığı; Bakanlıkça, TSK ihtiyacı için yurt içi veya yurt dışından temin edilen akaryakıtı aylık program gereğince belirlenen miktarlarda ve sözleşme veya protokolde belirtilen yerlerden teslim alır, depolar ve dağıtımını yapar.

ç. Olağanüstü haller ile Sefer durumunda MSB ANT Başkanlığı; Kuvvet Komutanlıklarının bildireceği sefer görev yerleri, Lojistik Destek üsleri (sınır ötesinde oluşturulacaklar da dahil) ve/veya birlik ağırlıklarına (LYM) kadar yakıtı teslim eder. Olağanüstü haller ve seferberliğin ilanında Kuvvet Komutanlıkları ile MSB ANT Başkanlığı arasında koordineyi sağlamak amacıyla Kuvvet Komutanlıkları tarafından birer personel görevlendirilir. Barış zamanında yapılacak olası bir sınır ötesi harekatta, yakıtların istenen yere taşınması faaliyeti MSB ANT Başkanlığı'nca yürütülür.

d. Rafinerilerden alınan yakıtların faturaları analiz raporu, muayene sonuç raporu ve giriş fişi ekinde Kuvvet Komutanlıklarına haftalık olarak gönderilir.

e. TSK Birlik ve Kurumlarının ay içerisinde ANT Üniteleri ve yüklenici depolarından yakıtlara ait Çıkış Fişi ve Kuruşlu Belgelerin/Taşınır Mal İşlem Belgelerinin ANT Başkanlığında işlemi yapıldıktan sonra saymanlıklarına göre dökümü alınarak mutabakatın sağlanması amacıyla ay sonlarında ilgili Kuvvet Komutanlığına gönderilir.

f. Yıl içerisinde oluşan sayım fazlalıkları ve noksanlıkları Kuvvet Komutanlıklarının hesaplarına stokları oranında yansıtılır.

g. Mali yıl içerisinde Kuvvet Komutanlıkları tarafından hava araçlarına karşılıklı olarak ikmal edilen yakıtlar için Kuvvet Komutanlıklarının Akaryakıt Saymanlıkları tarafından yapılan mutabakat sonunda yapılacak yakıt stok aktarımları ANT Başkanlığı aracılığı ile yapılır.

7.1 Hava Meydanlarında Akaryakıt Teslimatı ;

a. Hava meydanlarında uçak yakıtı Meydan İkmal Şeflikleri kanalıyla, birlik talepleri doğrultusunda yakıt hareketinin olmadığı uygun görülen dolmuş istasyonundan birliğin akaryakıt ikmal tankerlerine teslim edilir. Bir gün içerisinde yapılan teslimatlarda, her tanker için irsaliye düzenlenir, gün sonunda irsaliyelere göre tüm teslimatlara ait tek çıkış fişi

düzenlenir. Bu çıkış fişinde yakıtın verildiği her tankerin plakası çıkış fişinin açıklama hanesinde belirtilmesi gereklidir. İlgili birliğin mal saymanlığı, gün içinde alınan tüm yakıtların (1 adet) kuruşlu belgesinin/Taşınır Mal İşlem Belgesinin birinci nüshasını her gün sonu itibariyle tanzim ederek Meydan İkmal Şefliğine teslim eder. Her günün sonunda, tüm irsaliye fişlerindeki miktarların toplamı ile ilgili birliğin mal saymanlığınca tanzim edilerek teslim edilen Taşınır Mal İşlem Belgesi miktarın

birbirine uyumlu olmasına dikkat edilir. Pantograf sisteminden uçaklara yapılacak akaryakıt ikmallerinde de, çıkış fişi ve kuruşlu belgelerle/ Taşınır Mal İşlem Belgeleri ile ilgili yapılacak işlemler, birlik tankerlerine yapılan akaryakıt ikmallerindeki işlemler gibi aynı şekilde uygulanacaktır.

b. Meydan Komutanlığı Tankeri akaryakıt ikmalı için Dolum İstasyonu dolum adasına geldiğinde, gerekli güvenlik önlemleri (tanker şoförü tarafından aracın stop edilmesi, araç takozunun tekerleklerle yerleştirilmesi, topraklama maşasının bağlanması) alındıktan sonra talep edilen miktar sayaca girilerek dolum işlemine başlanır. Dip veya Üst dolumlar da tanker şoförü tankerin üzerine çıkarak tankerin üst kapaklarını açar ve dolumu gözle takip eder.

c. Üst Dolum esnasında, dolum miktarı sayaç üzerinden düzenli olarak kontrol edilir ve tanker şoförü tarafından dolum kolu üzerindeki vana ile yakıtın akış denetimi sağlanarak dolum işlemi kontrollü olarak gerçekleştirilir. Dip dolumlarda ise Ünite personeli tarafından tanker tek nokta bağlantısı yapıp, sayaç üzerinden takip edilmek suretiyle dolum işlemi kontrollü olarak gerçekleştirilir.

ç. Diğer Meydan Komutanlıklarına ait ikmal tankerlerinin ve tüm sivil tankerlerin, bir başka üs komutanlığından yakıt alması söz konusu olduğunda, akaryakıt dolum işlemi ile ilgili yukarıdaki aynı kurallara uyarlar.

d. MSB ANT Başkanlığınca akaryakıt ikmal hizmeti günlük mesai saatleri içerisinde verilir. MSB ANT Başkanlığı, Tatbikat ve gece uçuşları gibi durumlarda Silahlı Kuvvetlerin talebi ile 24 saat evvelinden haber verilmek suretiyle yakıt ikmal hizmetlerini 7 gün 24 saat devam ettirir. Önceden öngörülemeyen hallerde (doğal afet, insani yardım görevi vb.) 24 saat öncesinden haber verme şartı aranmaz. Bu hizmet TSK tarafından talep ortadan kaldırılıncaya kadar devam eder.

e. Hava meydanlarında görevli MSB ANT Başkanlığı personeli işleyiş ve emniyet açısından Meydan Komutanlığının talimatlarına uyar.

f. Sivil Meydanlardan TSK hava araçlarına ve Askeri Meydanlar/Hava Araçları Akaryakıt İkmal Noktalarından sivil hava araçlarına yakıt ikmal hizmeti yürürlükteki protokoller kapsamında yapılır. Protokoller düzenlenirken taslak protokollerle ilgili Kuvvet Komutanlıklarının (Jan.Gn.K'lığı ile Sahil Güv.K'lığı dahil) yazılı görüşü alınır.

g. Teslimatı yapılan tüm yakıtların olağanüstü bir durum olmadığı sürece geriye alınması söz konusu değildir. Zorunluluk hallerinde MSB ANT Başkanlığı talimatlarına göre işlem yapılır.

7.2 Kara Tankeri İle Akaryakıt Teslimatı

7.2.1 MSB ANT Başkanlığı Tankerlerine ve Askeri tankere Akaryakıt Teslimatı

a. Talep edilen yakıtı taşıyacak ANT Tankeri için gerekli kontroller yapılarak EK-8 deki "Tanker Uygunluk Belgesi" düzenlenir.

b. Tanker uygun ise "Dolum Emri Tutanağı" düzenlenir ve dolumda kullanılacak plastik mühürlerin seri numaraları bu tutanağa kaydedilir.

- c. Dolum için gerekli güvenlik önlemleri yapıldıktan sonra talep edilen miktar sayaca girilerek dolum işlemine başlanır.
- ç. Dolum esnasında, dolum miktarı sayaç üzerinden düzenli olarak kontrol edilir ve dolum kolu üzerindeki vana ile yakıtın akış denetimi sağlanarak dolum işlemi kontrollü olarak gerçekleştirilir.
- d. Dolum işlemi bittikten sonra plastik mühürler ile tankerin yakıt çıkış noktaları mühürlenir.
- e. Dolum işlemi biten tankerin yükleme bilgileri, mühür numaraları, teslimat yapılacak birlik bilgileri, tanker vb. bilgilerin bulunduğu çıkış fişi düzenlenir. Çıkış fişinin kesilme sırası ANT Ünitesinin yükleme adası/adaları ile idari birim arasındaki mesafe farkı dolayısıyla öncelik olarak farklılık arzedebilir. (Çıkış fişi dolum öncesi kesilen Tank Çiftliklerinde dolum işlemleri çıkış fişine uygun gerçekleştirilir).
- f. Teslimat yapıldıktan sonra teslimata ait Kuruşlu Belge/ taşınır mal belgesi ilgili mal saymanlığından alınır.

7.2.2 MSB ANT Başkanlığı Yüklenicisi Tankerleri ile Akaryakıt Teslimatı

- a. Yüklenicinin bayilerine gönderilen kontenjan listelerinde belirtilen miktarlardaki yakıtların yıl içerisinde TSK birlik ve kurumlarına taşınmasını yapacak tanker ve şoför bilgileri ANT Başkanlığınca bayilerden istenir.
- b. Yıl içerisinde yalnızca bayilerden bilgileri gelen tankerler ve şoförler taşıma yapabileceklerdir.
- c. Yükleniciye bayilerin taşıma yapacakları birlik ve kurumların taşımaya esas bilgileri verilir.
- ç. Taşıma yapacak bayilerin yılbaşında bilgilerini bildirdiği tanker ve şoför MSB ANT Başkanlığı ünitesine, birlik tarafından verilen talep yazısı ile birlikte gelir.
- d. Birlikten aldığı kırmızı mühürlü talep yazısı ile gelen bayinin bilgileri kontrol edilir, talep yazısı, taşıma kontenjanının olup olmadığı, aynı birliğe ait önceki taşınmasına ait "Kuruşlu Belge"sini/ taşınır mal belgesini getirip getirmediği kontrol edilir.
- e. Talep edilen yakıtı taşıyacak tanker için gerekli kontroller yapılarak EK-8'deki verilen "Tanker Uygunluk Belgesi" düzenlenir.
- f. Tanker uygun ise "Dolum Emri Tutanağı" düzenlenir ve dolumda kullanılacak plastik mühürlerin seri numaraları bu tutanağa kaydedilir.
- g. Dolum için gerekli güvenlik önlemleri yapıldıktan sonra talep edilen miktar sayaca girilerek dolum işlemine başlanır.
- ğ. Dolum esnasında, dolum miktarı sayaç üzerinden düzenli olarak kontrol edilir ve dolum kolu üzerindeki vana ile yakıtın akış denetimi sağlanarak dolum işlemi kontrollü olarak gerçekleştirilir.
- h. Dolum işlemi bittikten sonra plastik mühürler ile tankerin yakıt çıkış noktaları mühürlenir.
- ı. Dolum işlemi biten tankerin yükleme bilgileri, mühür numaraları, teslimat yapılacak birlik bilgileri, tanker vb. bilgilerin bulunduğu çıkış fişi düzenlenir.
- i. Bayi tarafından teslimat yapıldıktan sonra teslimata ait Kuruşlu Belge/ taşınır mal belgesi ilgili mal saymanlığından alınır ve yükleme yaptığı MSB ANT Başkanlığı ünitesine teslim edilir.

k. Dolum Firesi :

Petrol ürünlerinin gemi veya duba, sarnıçlı vagon, tanker ve benzeri kaplara doldurulması esnasında meydana gelen kayıplara "Dolum Firesi" denir.

F-18(Avgaz), F-57	0,0050 (Onbindeelli)
F-34, F-54	0,0025 (Onbindeyirmibeş)

Bu limitler halen yürürlükteki MSB ANT Başkanlığı Fire Yönetmeliği esaslarına göre düzenlenmiştir. (EK-5)

8. İHRAKİYE

MSB ANT Başkanlığı tarafından ihrakiye olarak Kuvvet Komutanlıkları stoklarından yakıt kullanıldığı taktirde, ihrakiye olarak kullanılan yakıt, ANT Ünitelerinde stoklanan F-54 ve F-34 yakıtlarının yıl sonu toplam devir miktarı ile orantılı olarak mali yıl sonunda Kuvvet Komutanlıkları stoklarından düşülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME

1. YÜRÜRLÜK

2. YÜRÜTME

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME

1. YÜRÜRLÜK

İş bu Akaryakıt İkmal Yönergesi 3 (Üç) bölümden ibaret olup, imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

2. YÜRÜTME

Bu yönerge hükümlerini MSB ANT Başkanlığı yürütür.

MUAYENE SONUÇ RAPORU

YÜKLENİCİNİN ADI/TİCARİ UNVANI :
SÖZLEŞME TARİH/NO'SU :
YAKITIN CİNSİ :
ALIM MİKTARI :
TANK NUMARASI :
MUAYENE YERİ :

MUAYENE VE KABUL KOMİSYONU KARARI

Yukarıda miktarı ve tanıtıcı bilgileri bulunan akaryakıtın muayenesi esnasında mühürlenip laboratuara getirilen numuneler üzerinde yapılan Laboratuar Muayene Raporu EK-A'dadır.İhale dokümanında istenilen değerlerine UYGUNDUR.

Karar Tarihi

MUAYENE VE KABUL KOMİSYONU

Görevi	BŞK.	ÜYE	ÜYE
İmzası	:		
Adı Soyadı	:		
Rütbesi	:		
Sicil No	:		
Birliği	:		

EKİ :
EK-A Laboratuar Muayene Raporu

TESELLÜM TUTANAĞI

YAKIT ALIMININ YAPILDIĞI YER(1)	:				
YAKITIN ALIM BİÇİMİ (2)	:	GEMİ	BORU	VAGON	TANKER
ADI / NUMARASI	:				
YAKITIN TESLİM YERİ	:				
YAKITIN CİNSİ	:				
ALIM MİKTARI(3)	:				

TESELLÜM HEYETİ KOMİSYONU KARARI

Yukarıda alım ve teslim yeri, taşıma bilgileri, yakıt türü ve miktarı belirtilen yakıtın teslim/tesellüm işlemleri yapılmıştır. İşlemi yapılan yakıt miktarı kg olup, Rafineri Yük Raporu/Giriş Fişi EK-A'dadır.

Karar Tarihi

TESELLÜM HEYETİ

EKİ :
EK-A Rafineri Yük Raporu / Giriş Fişi

- Not:1. Bu bölüme yakıt işleminin yapıldığı yer yazılacaktır. (Rafineri/ ANT Ünitesi)
2. Bu bölüme yakıtın hangi yöntemle alındığı işaretlenecektir.
3. Yakıt miktarı olarak Rafineri alımında Yük Raporu miktarı / ANT Ünitesinde Giriş fişi miktarı yazılacaktır.

.....**RAFİNERİSİ**
TESLİM EDİLEN YÜK RAPORU
 (CERTIFICATE OF QUANTITY)

Taşıma Aracı : (Carrier) Ürün Adı : (Product) Müşteri Adı : (Customer) Lisans No : (Licence No) Adres : Address Gideceği Yer : Destination Satış Türü : Terms Satış Bölgesi (Sales Region)	Düzenleme Tarihi : Teslimat No : Delivery no. Teslim Tarihi : Delivery Date Sipariş No : Order Number
---	---

TANK NO	A K	SEVİYE (LEVEL)	SAAT (TIME)	ISI°C (TEMP)	DANSİTE (DENSITY)	BRUT (M ³)	T-54 (VCF)	NET(M ³) (VOLUME)	T-56 (CONF.F)	GAZ FAZ Vapor Weight	Net TON

FARK :
TOPLAM :

TESLİM EDEN: ADI : (Name) SOYADI : (Surname) SİCİL NO : (Id Number) İMZA (Sign)	TESLİM ALAN ADI : (Name) SOYADI : (Surname) SİCİL NO : (Id Number) İMZA (Sign)
---	--

	BOŞ TANK SERTİFİKASI
--	---------------------------------

Tarih :	Sefer No :
Gemi :	Gemi :

.....günü,saat
da.....
 tesislerine yükleme/tahliyesi yapmak için gelen
 MT.....
 Gemisinin yüklemesinden önce/tahliyesinden sonra yaptığımız kontrolünde yük tanklarının
 boş, kuru ve iyi süzölmüş olduğu tespit edilmiştir.

Kontrol edilen
 tanklar.....

	İSKELE veya Basılmayan Miktar (m3)	MERKEZ veya Basılmayan Miktar (m3)	SANCAK veya Basılmayan Miktar (m3)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			

Tespit Edilen Toplam Miktarm3

NOTLAR :

Tesellüm Heyeti
 Kaptanı
 Adı Soyadı.....
 Soyadı
 İmzası

Sahil Yetkilisi
 ...Adı Soyadı.....
 İmzası

Gemi
 Adı
 İmzası

MSB. ANT. BAŞKANLIĞI ÜNİTELERİNDE VE BORU HATTI İŞLETMELERİNDE PETROL ÜRÜNLERİNE UYGULANACAK FİRE YÖNETMELİĞİ

1. Amaç :

Bu yönetmeliğin yayınlanmasındaki amaç, Petrol Ürünlerine tatbik edilecek firelerin; gruplandırılmasıyla maksimum fire limitlerinin belirlenmesi, fire miktarlarının hesaplanarak yapılacak işlemlerin tayin ve tespit edilmesidir.

2. Kapsam :

MSB ANT Başkanlığı İşletmelerince Petrol ürünlerine uygulanacak fire limitlerinin yürütülmesinde bu yönetmelik uygulanır.

3. Hukuki Dayanak :

Bu Yönetmelik, 4636 sayılı Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının Kuruluşu ve Görevleri hakkında Kanun Hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

4. Tanımlar :

Fire : Petrol ürünlerinin terminallerde ve depolarda; bekletilmesi, transfer edilmesi, taşınması ve dolularında buharlaşma kap ve boru hattı çeperlerine yapışmalar gibi nedenlerle meydana gelen doğal kayıplara fire denir. Fire miktarını etkileyen nedenler aşağıda verilmiştir.

- a. Kara ve deniz ulaşımı,
- b. Yükleme ve boşaltma durumu,
- c. Taşıma ve transfer mesafesinin artması,
- d. Sarnıçlı vagon ve tanker taşımaları,
- e. Tankların yer üstünde ve yer altında olması,
- f. Araçların değişik kabiliyet ve kusursuzluğu,
- g. Isının ve sıcaklığın artması,
- h. Boru hattı transferi,
- i. Tanktan tanka yakıt transferi.

Zayiat : Boru ve conta patlaması, stok tanklarının sarnıçlı vagonların, tankerlerin, duba ve benzeri kapların çeşitli sebepler dolayısıyla delinmesi, hasara uğraması ve boru hatlarındaki hırsızlık olayları sonucunda meydana gelen fiili yakıt kaybına zayiat denir.

Fazlalık : Ölçü ve tartılarda kaçılmayan bazı hatalar yüzünden meydana gelen yakıt artımıdır.

5. Sorumluluk :

Fire yönetmeliğinin uygulanmasından; ölçü teknisyeni, ünite sorumlu teknisyeni, işletme mühendisi, işletme/depo müdürü ve bölge işletme şefliği ile bilfiil akaryakıt işlemlerini yürütmekle yükümlü görevliler müteselsilen sorumludurlar. İşletme ve Teknik İşler Şube Müdürü ve Bölge Müdürü uygulamanın kontrolünden sorumludur

6. Esaslar :

a. Petrol ürünlerinin depolandığı her üniteye her sabah işletme faaliyetine geçilmeden önce; tanklar, gemi ve dubalarla sarnıçlı vagon, tanker ve benzeri kaplardaki malların cins ve miktarları tespit edilir.

b. Ünite tanklarının kapanış ölçüleri ünitenin işletme durumuna göre; ya iş gününün sonunda veya ertesi sabah yapılır.(Ertesi sabah yapılırsa bu ölçü o gün için açılış bir evvelki gün için kapanış ölçüsü olur.) Bilgisayar kullanan ünitelerde sabah ölçüsü yapılır.

c. Fireler muhakkak surette fiilen alınacak tank ölçülerine göre tespit edilerek tank raporlarına ve günlük akaryakıt hareket cetvellerine kaydedilir. Firelerin kayıttan düşülmesi için aynı gün Çıkış Fişi tanzim edilir.

d. Tespit edilecek fire miktarları için tanzim edilecek çıkış fişlerinin üzerinde bu yönetmelikte açıklanan fire çeşitleri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle tek bir çıkış fişi tanzim edilir.

e. Bu yönetmelikte tespit edilmiş olan fire oranları kontrol ve kayıttan silme maksadı ile kullanılır.

f. Ünitelerde meydana gelecek fazlalıklar da fiilen alınacak tank ölçülerine göre tespit edilerek tank raporlarına ve günlük akaryakıt hareket cetvellerine kaydedilir ve yakıtın kayda alınması için aynı gün bir Giriş Fişi tanzim edilir.

g. Bu fire yönetmeliğinde Zayıt olarak tarifi yapılan kayıplar için ayrı bir Çıkış Fişi tanzim edilir ve zayıtla ilgili tutanaklar çıkış fişlerine eklenir. Ayrıca durum ilgili makamlara bildirilir ve alınacak talimata göre hareket edilir.

h. Bazen yakıtların depolarda fazla beklemesi yüzünden evsafı bozulur. Bu takdirde analiz raporlarına dayanılarak evsafı bozulan yakıtlar için verilecek özel talimatlara göre çıkış fişi tanzim edilir ve böylece bunlar kayıttan düşülür. Çıkış fişlerine analiz raporları ile birlikte verilen talimat eklenir. Bu yakıtların başka şekilde değerlendirilmesi hususu ayrıca verilecek özel talimatla düzenlenir.

i. Tanzim edilecek akaryakıt giriş fişleri ile sevk irsaliyelerine malın cinsi litresi, kilosu, kesafet ve harareti mutlaka yazılır.

7. Fire Çeşitleri :

a. Bekleme Firesi :

- (1) Tanklarda,
- (2) Boru hattında,
- (3) Gemide, dubada, sarnıçlı vagon ve tankerde,
- (4) Diğer kaplarda.

b. Yol Firesi (Nakil Firesi) :

- (a) Boru ile,
- (b) Gemi, duba, tanker, sarnıçlı vagon ile,
- (c) Diğer kaplar ile.

c. Transfer Firesi :

Tanktan tanka, yapılan transferler.

d. Dolum Firesi : Gemi, duba, sarnıçlı vagon, tanker ve benzeri kaplarda.

e. Boru hattı karışım firesi :

Boru hattında bulunan birden çok yakıtın karışımı.

8. Firelerin Tespiti ve Maksimum Fire Nispetleri

a. Bekleme Firesi: Petrol ürünlerinin, içinde bulunduğu tank ve muhtelif kapların cinsi, evsafı, kapasitesi, kısmen veya tamamen dolu olması, bulunduğu yerin sıcaklığı ve rakımı gibi faktörlerin etkisi ile yakıtın cinsi ve bekleme süresine tabi olarak meydana gelen firelerdir. Bu fireler yakıtın yoğunluğuna, uçucu madde içeriğine ve tankların yer altı ve yer üstü olması gibi nedenlere bağlı olarak değişiklik göstermektedir.

(1) Tanklarda Bekleme Firesi :

(a) Yerüstü Tanklarında Akaryakıt Bekleme Fire Oranları :

<u>Yakıt Cinsleri</u>	<u>Günlük</u>	<u>Haftalık</u>	<u>Aylık</u>	<u>Yıllık</u>
F-57, JP-4 ve 100/130 Avgas	0,00017	0,0007	0,0017	0,01
Süper Benzin, Kurşunsuz Benzin	0,00017	0,0007	0,0017	0.01
F-54, JP-8, JP-5, F-76, Motorin	0,000085	0,00034	0,00085	0,005
F-77 ve Fuel Oil çeşitleri	0,00005	0,0002	0,0005	0,003

(b) Yeraltı Tanklarında Akaryakıt Bekleme Fire Oranları :

<u>Yakıt Cinsleri</u>	<u>Günlük</u>	<u>Haftalık</u>	<u>Aylık</u>	<u>Yıllık</u>
F-57, JP-4 ve 100/130 Avgas	0,00005	0,0002	0,0005	0,003
Süper ve Kurşunsuz Benzin	0,00005	0,0002	0,0005	0,003
F-54, JP-8, F-76, Motorin	0,000035	0,00015	0,00035	0,002
F-77 ve Fuel Oil Çeşitleri	0,00001	0,00004	0,0001	0,0006

(2) Boruda Bekleme Firesi (Senelik Olarak):

Pipe-Line Sisteminde işletme yapılan borularda ayrıca boru bekleme firesi düşünülmemekle beraber bir yıl süre ile işletmenin dışında kalmış hareket görmeyen borularda senelik olarak uygulanır.

F-57, JP-4, 100/130	0.0020	(ONBİNDEYİRMİ)
Süper ve Kurşunsuz Benzin	0.0020	(ONBİNDEYİRMİ)
F-54, JP-8, JP-5, F-76, Motorin	0,0015	(ONBİNDEONBEŞ)
F-77 ve Fuel Oil Çeşitleri	0,0010	(ONBİNDEON)

(3) Gemi, Duba, Sarnıçlı Vagon ve Tankerlerde Bekleme Firesi:

Yerüstü tanklarındaki bekleme oranları uygulanır.

(4) Diğer Kaplarda Bekleme Firesi (Senelik Olarak):

Tecrübe ile sağlam oldukları tesbit edilmiş varillerde bekleme firesi, bir yıllık süre zarfında olabileceği kabul edilmiştir.

	<u>Açık Arazide</u>	<u>Sundurmada</u>
F-57, JP-4, 100/130	0.0073 (ONBİNDEYETMİŞÜÇ)	0.0030 (ONBİNDEOTUZ)
Süper ve Kurşunsuz Benzin	0.0073 (ONBİNDEYETMİŞÜÇ)	0.0030 (ONBİNDEOTUZ)
F-54, JP-8, JP-5, F-76, F-77, Motorin ve Fuel Oil Çeşitleri	0,0030 (ONBİNDEOTUZ)	0,0010 (ONBİNDEON)

Bekleme Firelerinin Tesbiti:

(1) Hareket görmeyen tanklarda, açılış ve kapanış ölçüleri arasındaki fark bekleme firesidir.

(2) Yakıt alınan tanklarda, bekleme firesi, nakil firesiyle birlikte mütalâa edilir.

(3) Satış ve sevk yapılan tanklarda bekleme firesi, dolum firesi içinde mütalâa edilir.

(4) Hem yakıt alınan hem de yakıt satışı yapılan tanklarda, depolarda tank kifayetsizliği yüzünden, zarurî olarak bir tanka yakıt kabul edilirken aynı zamanda satış yapmak mecburiyeti olursa, bu takdirde bekleme firesi, nakil ve dolum firesiyle birlikte mütalâa edilir.

b. Yol Firesi (Nakil Firesi):

Petrol ürünlerinin bir üniteden çıkıp diğer bir üniteye taşınmaları hâlinde fireye tesir eden faktörler sebebiyle sevk edilen miktar ile diğer üniteye giren miktar arasında meydana gelen farka, "Yol Firesi" denir.

(1) Boru İle Nakil Firesi:

Borunun çapına göre değişik değerler arz eder. Buna göre tespit edilen miktarlar en çok şu şekildedir.

<u>Üzeri</u>	<u>4" Boru</u>	<u>6" Boru</u>	<u>8" Boru ve</u>
F-57, JP-4, 100/130	0.0030	0.0040	0.0050
Süper, Kurşunsuz	0.0030	0.0040	0.0050
JP-8, JP-5, F-54, F-76, Motorin	0,0020 (ONBİNDEYİRMİ)	0,0025 (ONBİNDEYİRMİBEŞ)	0,0035 (ONBİNDEOTUZBEŞ)

Boru ile nakil firesi olarak kabul edilen yukarıdaki değerlere; boruda bekleme , taşıma ve yakıtın mal alan üniteye boşalması süresince sıcaklık ve kesafet farklarından meydana gelecek kayıtlar dahildir. Boru hattı uzunluğu nedeniyle iki tank çiftliği arasında denge tankı olarak çalışan birim var ise ve yakıt giriş ve çıkışı olmasına rağmen bu ünite fire-fazlalık fişi düzenlemiyorsa, malı veren ünite boru hattı nakil firesi olarak yukarıda belirtilen fire oranlarını iki kat olarak uygular.

(2) Sarnıçlı Vagon ve Tankerle Nakliye Yol Firesi:

Bu fireye taşıma süresi ile taşıma aracının boşaltma kayıpları dahil edilerek aşağıdaki brüt değerler tespit edilmiştir.

F-57, JP-4, 100/130	0.0050	(ONBİNDEELLİ)
Süper ve Kurşunsuz Benzin	0.0050	(ONBİNDEELLİ)
F-54, JP-5, JP-8, F-76, Motorin	0,0025	(ONBİNDEYİRMİBEŞ)
F-77 ve Fuel Oil Çeşitleri	0,0020	(ONBİNDEYİRMİ)

(3) Rafinerilerden (FOB) Teslim Alınarak,Gemi ve Dubalarla Yapılan Nakliyatta Yol Firesi:

Bu fireye dolum, taşıma süresince bekleme ile boşaltma kayıpları dahildir. Buna göre tesbit edilen azamî fire hadleri aşağıda belirtilmiştir:

(a)Uluslararası Taşımacılıkta:

Tüm yakıtlar için yol firesi 0.005 (Binde beş) olarak uygulanır.

(b) Yurtiçi Taşımacılığında :

F-57, 100/130	0.0040	(ONBİNDEKIRK)
Süper ve Kurşunsuz Benzin	0.0040	(ONBİNDEKIRK)
JP-4, JP-5, JP-8	0.0035	(ONBİNDEOTUZBEŞ)
F-76, F-54, MOTORİN	0.0025	(ONBİNDEYİRMİBEŞ)
F-77 ve FUEL OİL	0.0020	(ONBİNDEYİRMİ)

c. Transfer Firesi:

Aynı ünite dahilinde petrol ürünlerinin bir tanktan diğer tanka yapılan transferleri nedeniyle meydana gelen kayıplardır. Bu kayıplar için kabul edilen değerler aşağıda belirtilmiştir:

F-57, JP-4, 100/130	0.0015	(ONBİNDEONBEŞ)
Süper ve Kurşunsuz Benzin	0.0015	(ONBİNDEONBEŞ)
F-54, JP-5, JP-8, F-76, MOTORİN	0.0005	(ONBİNDEBEŞ)

Transfer Firesinin Tespiti: Terminallerde, Tank Çiftliklerinde, Depolarda, Meydanlarda yeni gelecek yakıt için yer hazırlamak, arızalı bir tankı boşaltmak, temizlik, v.s sebeplerle yakıtların bir tanktan diğer bir tanka transferi gerekebilir. Ancak, transfer esnasında bir fire meydana gelebileceğinden plansız ve maksatsız transferlerden daima kaçınılmalıdır.

Bir tanktan diğer bir tanka transfere geçirmeden önce her iki tankın ölçüleri alınarak içlerindeki yakıt miktarı tespit edilir.

Transfer işlemi bittikten ve ölçü alma süresi beklenildikten sonra her iki tankın ölçüleri alınır. Boşaltılan tanktan çıkan miktar ile doldurulan tanka giren miktar arasındaki fire (var ise) transfer firesi olup, bunun için bir çıkış fişi tanzim edilir.

Transferin yapılma sebepleri ve bu hususta varsa Başkanlıktan, Bölgeden veya İşletme Müdürlüğünden alınan emrin tarihi ve numarası veya transfer emrini veren şahsın görevi, adı ve soyadı çıkış fişine veya ölçü defterine yazılır. Zaruret halinde emir beklenmeden transfer yapılır, zaruret üst makamlara rapor edilir.

d. Dolum Firesi :

Petrol ürünlerinin gemi veya duba ,sarnıçlı vagon, tanker ve benzeri kaplara doldurulması esnasında meydana gelen kayıplara “Dolum Firesi” denir.

Gemi, Duba, Sarnıçlı Vagon, Tanker ve Benzeri Kaplarda Dolum Fire Nispetleri:

	<u>Kara Dolum</u>	<u>Gemi Dolum</u>
F-57, JP-4, 100/130 (ONBİNDEOTUZ)	0.0020 (ONBİNDEYİRMİ)	0.0030
Süper, Kurşunsuz Benzin (ONBİNDEOTUZ)	0.0020 (ONBİNDEYİRMİ)	0.0030
F-54, JP-5, JP-8, F-76, MOTORİN (ONBİNDEOTUZ)	0.0015 (ONBİNDEONBEŞ)	0.0030
F-77 ve FUEL OİL (ONBİNDEOTUZ)	0.0010 (ONBİNDEON)	0.0030

Dolum Firesinin Tespiti: Bir tanktan mal alınmaya başlanmadan önce mal alınacak tanktaki yakıt miktarı tespit edilir. Mal alınması bittikten sonra tekrar tanktaki yakıt miktarı tespit edilir. İki ölçü arasındaki fark tanktan çıkan miktardır. Bir de tartılarak veya ölçülerek kaplara konan yakıt miktarları toplanır. Tanktan çıkan yakıt ile verilen yakıt toplamları arasındaki fark dolum esnasında meydana gelen fire olup, buna “Dolum Firesi” denir. Bu fire, o günlük bekleme ve nakil firesini de ihtiva eder.

Bu firenin asgariye indirilmesi için gereken tedbirler alınmalıdır. Bilhassa; sarnıçlı vagon ve tankerlerin doldurulmasında boru ve hortumların kabın dibine kadar uzatılması sağlanmalıdır.

Sayaçtan geçirilmek suretiyle yapılan dolumlarda, ölçü işlemi firenin meydana gelmesinden evvel yapıldığından meydana gelen dolum firesi alıcıya aittir.

e. Pipe-Line (Boru Hattı) Karışım Firesi:

Aynı borudan ayrı cins petrol ürünlerinin nakli sırasında iki yakıtın birbirine temas ettiği yerde karışım meydana gelir ve bu iki cins yakıtın özelliğinden farklı bir özellik gösteren yakıtı “Karışım Yakıt”, miktarına ise “Karışım Firesi” denir.

Bu fire yakıtların nakledildiği boruların çapı ile doğru orantılı olup, pompaj sonucunda tespit edilebilir. Karışım yakıtlar toplama veya karışım tanklarına alınarak, verilecek talimat doğrultusunda hareket edilir.

9. Zayıt Aşırı Fire ve Fazlalık Tespitlerinde Yapılacak İşlemler :

Herhangi bir sebeple meydana gelen akaryakıt zayıinde işletme personeline olaya anında müdahale edilerek, zayıatın artmaması için gerekli tedbirler alınır. Bu durum ilgili makamlara şifahen bildirildikten sonra, oluşturulacak bir komisyon marifetiyle olayda kişi kusuru bulunup bulunmadığı, zayıatın sebep ve sonuçları tutanağa bağlanarak; üst makamlara intikal ettirilir. Daha sonra ilgililerce verilecek karar doğrultusunda işlem yapılır.

Boru hattı ve gemilerle ünitelere alınan yakıt girişleri sonucunda meydana gelen aşırı firelerin yükleme yerinden mi, kesafet farkından mı, kalibrasyon, ölçü, hesaplama ve gemi hatasından mı kaynaklandığı araştırılır.

Aşırı firenin sebep ve sonuçları işletme personeline aynı gün bir tutanak ile ilgili makamlara intikal ettirilir.

Tanklarda meydana gelen aşırı fazlalıklarda ise, önce herhangi bir yakıt karışımı olup olmadığı kontrol edilir. Daha sonra söz konusu fazlalığın sebep ve sonuçları işletme personeline bir tutanak ile üst makamlara intikal ettirilir.

10. Yürürlük :

Fire yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer

11. Yürütme :

Bu Yönetmelik hükümlerini Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanı yürütür.

.....RAFİNERİSİ
TESLİM EDİLEN

VAGON DOLUM FİŞİ

Dolum Tarihi	:	
Taşıma Aracı	:	
Vagon No	:	
Ürün Kodu ve Adı	:	
Müşteri Adı	:	
Sipariş No	:	
Adres	:	
Gideceği Yer	:	
Satış Türü	:	
Vagon Giriş Zamanı	:	
Vagon Çıkış Zamanı	:	
Barkod	:	
Miktar (Litre)	:	
Dansite	:	
Miktar (Kg)	:	

Tesellüm Heyeti
Adı Soyadı
İmzası

Rafineri Yetkilisi
Adı Soyadı
İmzası

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI
AKARYAKIT İKMAL VE NATO POL TESİSLERİ İŞLETME BAŞKANLIĞI
AKARYAKIT ÖLÇÜ VE STOK İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç :

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı işletmelerindeki akaryakıt ölçü ve stok işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesidir.

Kapsam :

Madde 2- Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı işletmelerince akaryakıt ölçü ve stok işlemlerinin yürütülmesinde bu Yönetmelik uygulanır.

Tanımlar

Madde 3- Bu yönetmelik ile ilgili tanımlar aşağıda açıklanmıştır.

a) Akaryakıt : Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığınca ithal edilen veya rafinerilerden alınan petrol ürünleridir (100/130 Avgas, F-57, Mogaz , JP-4, JP-5, JP-8, Motorin, Jet A-1, Gazyağı, Kalorifer yakıtı, Fuel-oil ve diğer askeri yakıtlar)

b) Şeritmetre : Tanklardaki akaryakıtın yüksekliğini belirlemek için dip veya boşluk ölçüsü almada kullanılan, şaküllü, kabartmalı, milimetre taksimatlı metredir.

c) Şakül : Şeritmetreyi gergin tutmak ve tank dibindeki sludge (Tortu) geçmek için yeterli ağırlığı ve milimetrik taksimatı olan, firdöndü ile şeritmetreye bağlanmış, özel şaküllü pirinçten yapılmış bir ağırlıktır.

ç) Dalgıç : Akaryakıtın evsafını kontrol etmek maksadıyla tanklardan numune almak için kullanılan alt kısmına belirli ağırlık konulmuş bakır veya pirinç kap. (Ağız kısmına mantar konulmak suretiyle istenilen seviyeden numune alınması sağlanabilir)

d) Dansimetre (Areometre-Yoğunluk ve Kesafet Ölçer) : Sıvıların yoğunluğunu (özgül ağırlığını) tespit etmekte kullanılan alettir.

e) Ebrüvet (Mezür) : Yoğunluk tespitlerinde yakıt konulan silindirik şeklindeki cam kaptır.

f) Su Macunu : Su ile temas ettiğinde renk değiştiren macundur.

g) Yakıt Macunu : Yakıt ile temas ettiğinde renk değiştiren macundur.

ğ) Tank Termometresi : Akaryakıtın tank içi ısısını belirlemeye yarayan yakıt hazneli termometredir.

h) Ölçü Deliği : Tankın üzerinde bulunan ve ölçü almaya yarayan deliktir.

i) Menhol Kapağı : Tank temizlik ve kontrol işlemleri esnasında tank içini görebilmek veya tank içine girmek amacıyla kullanılan kapaklardır.

i) Referans Noktası : Tankın en üstünde genellikle ölçü alma deliğinin içinde şerit metre ile alınacak ölçünün başlangıç yerini gösteren bir sabit nokta veya işaretir.

j) Referans Derinliği : Referans noktasından tankın en dibindeki referans plakasına kadar olan mesafedir. Bu mesafeye vuruş noktası da denilir. Referans derinliği ölçü almalarda devamlı kullanılacağından ölçü deliğine çok yakın görülebilecek bir yere hiç silinmeyecek şekilde yazılır.

k) Referans Pleyti : Tankın en dibinde, izdüşüm olarak ölçü alma deliğinin alt hizasında tank cidarına kaynaklı tam düz bir metal plakadır. İç ölçü ve su seviyesi belirlemelerinde kullanılır.

l) Kesim : Ölçüsü alınacak petrol ürünü ile tankın dibindeki su tarafından şeritmetre veya şakül üzerindeki izdir.

m) İç Ölçü : Tank içindeki yakıtın yüzey seviyesinden tankın dibindeki referans pleytine kadar olan ürün derinliğinin ölçüsüdür.

n) Boşluk Ölçüsü : Ölçü alma deliğinin referans noktasından tank içindeki yakıtın yüzeyine kadar olan mesafenin ölçüsüdür.

o) Açılış Ölçüsü : Bir tankın satışa veya doluma başlanmasından önceki ölçüsüdür.

ö) Dip Suyu ve Tortusunun Ölçüsü : Tank dibindeki su ve tortu seviyesinin ölçüsüdür.

p) Statik Elektrik : Akış dolayısıyla akaryakıt içindeki su damlacıklarının çökmesi ve hatta akaryakıt buharları içindeki toz ve mayi taneciklerinin birbirinden ayrılmaları esnasında teşekkül eden potansiyeldir. Sürtünme ile oluşan potansiyel elektriktir. Kıvılcım ve tutuşmaya yol açabilecek kadar büyük olabilir.

r) Numune Şişesi : Dalgıç ile tanktan alınan numunenin muhafaza edildiği litrelik cam şişedir.

s) Ortalama Numune : Gemi tanklarının her birinden ve her seviyesinden aynı miktarlarda alınan numuneler karışımıdır.

ş) Her Seviyeden Numune : Dalgıcın (Mantarı kapalı olarak) tank çıkış deliği seviyesine kadar indirilip, daha sonra tapasının açılması ve hemen yukarıya çekilmesi ile alınan numunedir. Yukarı çekiş süratinin, dalgıç yakıt seviyesinin üstüne çıktığında % 80-90 oranında dolu olacak şekilde ayarlanması gerekir.

t) Spot Numune : Tankın herhangi bir yerinden tapalı kapla alınan numunedir.

u) Alt Numune : Tankın çıkış deliği hizasından tapalı kapla alınan numunedir. Bu numuneye çıkış numunesi de denir.

ü) Karışık Numune : Tankın en az iki spot yerinden alınmış numunelerin aynı hacimsel miktarlarda karıştırılmasıyla elde edilen numunedir.

v) Paçal Numune : Tankın üst orta ve alt noktalarından alınmış numunelerin eşit hacimdeki miktarlarda karıştırılması ile elde edilen numunedir.

y) El Feneri : Gece tank ölçümlerinde yakıt üst seviyesinin tespitinde kullanılan exproof ve gazproof (elektrik ve gaz kaçağına karşı korumalı) fenerlerdir.

z) Sludge (Tortu) Çubuğu : Tank dibinde kalan ürünün (Siyah üründe) yüksekliğini ölçmek için kullanılan pirinç çubuktur.

aa) Kalibrasyon Cetveli : Tankların birim yüksekliğine isabet eden yakıtın litre cinsinden hacmini gösteren , her tank için ayrı hazırlanmış ve onaylanmış tablodur.

ab) Kesafet (Yoğunluk / Dansite) : Kesafet birim hacminin ağırlığıdır. Ağırlık / Hacim, gr/cm³ veya kg/ litre olarak ifade edilir.

ac) Satış Kesafeti : +15 °C daki net 1 Litre akaryakıtın kilogram cinsinden ağırlığıdır.

aç) Kanuni kesafet : Akaryakıt dağıtım kuruluşlarınca iklim, bölge ve diğer koşullar göz önünde tutularak belirlenen akaryakıtın 15 °C daki 1 litresinin ortalama kilogram ağırlığıdır.

ad) Paçal Dansite : Tankta mevcut olan yakıtın kesafeti ile aynı tanka gemiden tahliye edilen yakıtın karışımı sonunda bulunacak kesafettir.

ae) ASTM Kitabı : Kesafet , hacim ve ağırlık faktörlerini bulmada kullanılan standartları ihtiva eden kitaptır.

af) Giriş Fişi : Tanklara alınan yakıt miktarı ile ölçüm ve satışlar sonucunda meydana gelen fazlalıklar için düzenlenen ve örneğine (EK-A)'da yer verilen belgedir.

ag) Çıkış Fişi : Tanklardan yapılan sevk ve satışlar ile ölçüm sonrası belirlenen eksiklikler için düzenlenen ve örneğine (EK-B)'de yer verilen belgedir.

ağ) Yük Raporu : Rafinerilerden ve yükleme ünitelerinden gemiler ve boru hatları ile yapılan akaryakıt sevkiyatlarında tank ölçümlerine göre belirlenen yakıt miktarını gösteren belgedir.

ah) Hamule Senedi (Konşimento) : Malın gemiye yükletildiğini veya taşınmak üzere teslim alındığını ispata yarayan ve malı temsil eden kıymetli evraktır.

ai) Tank Raporu : Ünite tanklarındaki günlük ölçü ve tespitler sonucunda belirlenen stok, ürün alımı, satış , sevk, fire ve fazlalıklar ile tanklar arası yakıt transferini dökümlü bir şekilde gösteren ve örneğine (EK-C)'de yer verilen belgedir.

ai) Günlük Hareket Cetveli : Yakıt cinslerine göre günlük toplam yakıt hareketlerinin gösterildiği ve örneğine (EK-D)'de yer verilen belgedir.

Hukuki Dayanak

Madde 4- Bu yönetmelik, 4636 sayılı Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının Kuruluşu ve Görevleri hakkında Kanununun 12 nci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Sorumluluk

Madde 5- Ölçülerin sağlıklı alınmasından doğru kesafet tespitinden ve akaryakıt stoklarından ölçü teknisyenleri, ünite baş teknisyenleri, İşletme Mühendisleri ile İşletme ve Depo Müdürleri müteselsilen sorumludur.

Bölge İşletme Şeflikleri, Teknik İşler Şube Müdürleri ile Bölge Müdürleri de belirtilen işlemlerin kontrolü ile görevlidirler.

Ölçümden Önce Yapılacak İşler

Madde 6- Ölçümden önce yapılacak işlemler aşağıda belirtilmiştir.

a) Ölçü malzemeleri hazırlanır. (Şeritmetre, yakıt ve su macunu, dalgıç, numune şişesi)

b) Kıvılcım çıkmasına sebep olabilecek her türlü madeni eşya işletme sahası dışında bırakılır.

c) Tankın etrafında dikkatlice dolaşarak vanalar, salmastralar, flanşlar gözden geçirilir. Herhangi bir yakıt kaçağı varsa derhal gerekli müdahaleler yapılır.

d) Tank merdivenine çıkmadan önce vücuttaki statik elektriği atabilmek için toprakla temas edilir.

e) Fırtınalı havalarda, zorunlu haller dışında ölçüm yapılmaz.

Ölçü Alma Esnasında Yapılacak İşler

Madde 7- Dip (İç) ve boşluk ölçümü olmak üzere iki çeşit ölçü alma yöntemi vardır.

a) Dip (iç) Ölçüsü : Hareket halinde olmayan yüzer ve sabit tavanlı tanklarda bu yöntemle ölçü alınır. Ölçü kapağı açılırken hemen hemen tamamı zehirli ve yanıcı olan yakıt buharından etkilenmeyecek yönde durulur. (Rüzgar arkaya alınır)

Tankın ölçü alma deliğinde yazılı olan referans derinliğine bakılarak, tank içindeki yakıtın ve suyun tahmini yüksekliğine göre, şakül üzerine su macunu, şeritmetre üzerine ise ince bir tabaka halinde yakıt macunu, sürülür.

Sıkalasız yüzü devamlı olarak ölçü kapağına değdirilmek suretiyle şeritmetre tanka salınır ve şakülün sivri ucu dibe veya referans pleytine yavaşça dokununcaya kadar aşağıya indirilir. Şakülün yan yatarak ölçünün hatalı olmaması için tank referans noktasından yükseklik devamlı kontrol edilir.

Yakıt ve su macunlarının renk değiştirmesi için bir süre (~30 sn) beklenir. şerit metre yine ölçü kapağına değdirilerek yukarıya çekilir. Yakıtın şeritmetre, suyun ise şakül üzerinde bıraktığı kesim izlerden okunan yakıt ve su seviyeleri bir deftere kaydedilir. Ölçüler devamlı aynı noktadan alınır.

Bilahare, tankta mevcut yakıt seviyesinin sürekli olarak ortasında bulundurulmuş tank termometresi seri bir şekilde yukarı çekilir. Haznesindeki yakıtın dökülmemesi için yere dik olarak tutulur ve tank içi ısı okunarak deftere kaydedilir. İlk kullanımdan önce ve senede en az bir defa bütün termometreler laboratuvarlarda standart (şahit) termometreler ile karşılaştırılır.

Tank içi ısısının tespitinden sonra dalgıçla yakıtın dip, orta ve üst seviyelerinden ayrı ayrı numune alınır. Dip numune tank tabanının 50 cm yukarisından, orta numune yakıt seviyesinin ortasından, üst numune ise yakıt üst seviyesinin 50 cm altından alınır.

Numune alınmasında dalgıç bir defa doldurulur, boşaltılır sonra gerçek numune alınarak, yakıt numune şişelerine boşaltılır. Ancak, numune konmadan önce bu şişeler yakıtla iyice çalkalanarak yıkanır.

Tanklardan alınan numunelerin laboratuvarda veya zorunlu hallerde ölçüm odasında ebrüvet ve dansimetre yardımıyla önce ebrüvet ısı ve kesafeti tespit edilir.

Birden fazla tanktan numune alınması halinde şişeler üzerinde bulunan etiketlere tank numaraları kaydedilir.

“Tanka yakıt girişi olduğunda; hareket gören tanklardan her gün irtifa, hararet ve kesafet ölçüsü; hareket görmeyen tanklardan ise her gün irtifa alınır. Hareket görmeyen tanklardan irtifa, hararet ölçüsü ve kesafet ölçüsü de ayrıca, haftada en az bir kere tespit edilir.”

b) Boşluk Ölçüsü : Tanka ürün alımlarında yakıt taşmasına meydan vermemek için tankın alabileceği yakıt miktarını tespit etmek veya gemi tanklarında bulunan yakıt miktarını belirlemek için şeritmetre ölçü deliğine değdirilerek ve milimetre taksimatlı yüzü takip edilerek tanka salınır. şakülün ürüne değdiği hissedilince durulur. Sallantı kesilince biraz daha aşağıya (3-7 cm) indirilir. Bu arada ölçü deliğindeki referans noktası hizasına şeritmetrenin milimetrik değil, tam veya yarım santimetre çizgisinde olması sağlanır. şeritte okunan değerden, şakülün kesim değeri hane hatası yapılmadan çıkartılarak tankın gerçek boşluk ölçüsü bulunur. Gemi tanklarındaki su miktarının belirlenmesi ve numune alma işleri ise dip ölçüsü bölümünde belirtildiği şekilde yapılır.

c) Ölçüm Sonrası Yapılacak İşlemler : Tanklarda yapılan tespitlerden sonra, yakıt miktarını kilogram olarak belirleyebilmek için aşağıdaki işlemler yapılır.

1) +15 °C Kesafetin Bulunması: Isı ile kesafet arasında ters orantı vardır. Isı yükseldikçe kesafet düşer, ısı düştükçe kesafet yükselir. Ancak, hacimdeki değişikliğe mukabil ağırlıkta (kg) herhangi bir değişiklik olmaz.

+15 °C Kesafet, ebrüvet (Mezür) ısı ve kesafetinden hareketle ASTM kitabının 53 B no.lu tablosundan yararlanarak belirlenir. (EK-E)

2) Hacim Faktörünün Bulunması : Ölçü kitabının 53 B no.lu tablosundan yararlanarak ve EK-F'de belirtilen örneğe uygun olarak belirlenir. Okunan +15 °C kesafet,

tablo 54 B'nin üst satırından aranarak işaretlenir. Bilahare tank içi ısısının değeri yine tablo 54 B'nin yan sütunundan aranarak işaretlenir. Her iki değerin kesiştiği nokta hacim faktörü olarak bulunmuş olur.

Isı ile hacim arasında doğru orantı vardır. Isı yükseldikçe hacim de yükselir. Isı düştükçe hacim de düşer. Ancak, ağırlıkta (kg) herhangi bir değişiklik olmaz.

3) Ağırlık Dönüşüm Faktörünün Bulunması : Tablo 53 B'de bulunan değerden 0,0011 rakamı düşüldüğü takdirde tablo 56 (in air = Ağırlık Dönüşüm faktörü) değeri bulunur. (ağırlık hesaplamasında tablo 56'daki yoğunluğun kullanılması gerekmektedir. Tablo 56, tablo 53 B'deki yoğunluklardan sabit 0.0011 değeri çıkartılarak hazırlanmıştır. Bu nedenle ağırlık hesaplamalarındaki yoğunluk 53 B'deki değerden 0,0011 çıkarılarak kullanılacaktır.)

4) Net Ağırlığın Hesaplanması : Ölçüsü alınan tanka ait kalibrasyon cetvelinden yakıt ve varsa su seviye karşılığı miktarları okunur. Toplam brüt hacminden suyun tekabül ettiği hacim düşülerek litre cinsinden tanktaki yakıt miktarı belirlenir. Litre cinsinden yakıt miktarı Tablo 54 B'den bulunan hacim faktörüyle çarpılır. 15 °C'deki yakıt hacmi (NET LİTRE) bulunur. Daha sonra tablo 53 B'den bulunan 15 °C'deki değerden 0.0011 çıkartılarak, elde edilen yoğunluk değeri 15 °C'deki yakıt hacmi ile çarpılarak kg cinsinden net yakıt miktarı hesaplanmış olur.

5) Satış Kesafeti : Isı kompensatörlü sayaçla dolmuş ünitelerde tablo 56 değeri satış kesafeti olarak bilgisayara girilir. Isı kompensatörü monte edilmemiş sayaçlarla dolmuş ünitelerde tablo 54 B ile tablo 56 da bulunan değerlerin çarpımı satış kesafeti olarak bilgisayara girilir.

6) Ortalama Kesafet : Ortalama kesafet; yoğunluğu belli olmayan yakıtların kilogram ve litre fiyatlarına dönüştürülmesinde aşağıdaki ortalama kesafetler kullanılır.

F-57, 83/91 (N.Benzin)	: 0,735	Kal.Yakıtı	: 0,930
Süper Benzin	: 0,745	Gaz yağı	: 0,800
Fuel-Oil	: 0,970	JP-4 (F-40)	: 0,760
Motorin (Sivil)	: 0,845	Jet A-1	: 0,800
F-54 (Askeri Motorin)	: 0,820	F-34 (JP-8)	: 0,795
F-18, 100/130 (Avgas)	: 0,720	F-76	: 0,835
F-46 (Mogas)	: 0,745	F-77	: 0,930
Kurşunsuz Benzin	: 0,775		

Ancak ; İşletme, Tank Çiftlikleri ve Meydanlarda yapılan teslimatlarda, teslimat anındaki gerçek kesafetler uygulanır.

7) Paçal Dansite (Kesafet) : Tankta mevcut yakıtın kesafeti ile aynı tanka gemiden tahliye edilen yakıtın karışımı sonucunda bulunacak kesafete paçal dansite denir.

Tahliyeden sonra ölçüm yolu ile tespit edilen fiili paçal dansite ile örneğine (EK-G)'de yer verilen formül ile hesaplanan standart paçal dansite kontrol amacıyla karşılaştırılır. İkisi arasındaki farkın büyük olması halinde ölçü işlemleri yeniden yapılır. Ölçüm aletleri kontrol edilir.

Ürün Alımlarında Yapılacak İşlemler

Madde 8- Ürün alımlarında yapılacak işlemler aşağıda belirtilmiştir.

a) İlgili ünitece alınacak yakıt cinsine ve miktarına göre tanklar belirlenir. Yakıt hangi tanka alınacak ise tankın giriş vanası açılır, çıkış vanası kapatılır. Tank girişi hattı üzerindeki tüm vanaların açık olmaları sağlanır. Yakıt alımına başlandığında tankların üzerinde mevcut emniyet ventillerinin çalışıp çalışmadığı devamlı kontrol edilir. Belirli aralıklarla tankın üstüne çıkılarak yakıt seviyesi ölçülmek suretiyle ürün alımının sıhhatli bir şekilde devam edip etmediği izlenir.

b) Ürün alımı bittiğinde vanalar kapatılır, boru hattı emniyeti için genleşme işlemleri sağlanır.

c) Ürün alımını müteakip her yakıt cinsine göre belirli bir süre beklenerek tank ölçümleri yapılır. Ancak, üniteye yakıt cinsine göre tek tank bulunur ve tahliye devam ederken teslimat yapılmak zorunda kalırsa, teslimat miktarı esas alınarak tanka giren miktar hesaplanır. Fire veya fazlalık bunun sonucu tespit edilir.

d) Tanka alınan akaryakıt miktarı ile yük raporu miktarı karşılaştırılır. Yük raporu üzerindeki miktar için giriş fişi tanzim edilir. Tanka giren miktar yük raporuna göre eksik ise, eksik miktar kadar çıkış fişi (Boru veya yol firesi olarak) tanzim edilir. Şayet tanka giren miktar yük raporundan fazla ise giriş fişi (Boru veya yol fazlalığı olarak) tanzim edilir.

Sevlerde Yapılacak İşlemler

Madde 9- Tankların çıkış vanası ile dolum adalarına giden boru hatları üzerindeki vanalar açılır. Teslimat ve sevkinin bitiminden sonra aynı günün akşamı sayaç indekslerine göre çıkış fişi miktarları üzerinden mutabakat sağlanır. Mutabakattan sonra tank ölçümleri yapılarak tanktan çıkmış olan akaryakıt miktarı tespit edilir.

Çıkış miktarı kadar çıkış fişi tanzim edilir. Tanktan çıkan miktar, çıkış fişi miktarından fazla ise dolum firesi için çıkış fişi, az ise dolum fazlası için giriş fişi tanzim edilir.

Boru Hattı İle Yapılacak Sevkler

Madde 10- Pompaj başlamadan önce her iki ünite tank ölçülerini alır, tanklarda bulunan akaryakıt miktarı tespit edilir ve karşılıklı haberleşme sonucu pompaja başlanır. Pompaj bittikten sonra her iki ünite tank ölçülerini alır ve tanklarda bulunan mal miktarını tespit eder. Malı sevk eden ünite tankından çıkan miktarı, malı alan üniteye malı aldığı tanktaki giren miktarı belirler. Her iki Ünite miktarları birbirine bildirerek mutabakata geçilir. Mutabakat sağlandıktan sonra üniteler durumu bir rapora bağlar akaryakıt alan ünite tankına giren miktar kadar giriş fişi tanzim eder. Akaryakıt sevk eden ünite ise alan ünitenin giriş fişi miktarı kadar çıkış fişi düzenler.

Sevki yapan ünite tankından çıkan miktar, alıcı ünitenin tanzim ettiği giriş fişi miktarından fazla ise aradaki fark kadar boru nakil firesi adı altında çıkış fişi düzenlenir, aradaki fark az ise boru nakil fazlası olarak giriş fişi tanzim edilir. Herhalükarda fire ve fazlalıklar tank raporuna ve günlük akaryakıt hareket cetveline işlenir.

Ölçü ve Stok İşlemlerinin Bilgisayarla Takibi

Madde 11- Ünitenin bir günlük tank hareketleri teslimat ve sevkiyatların bitiminden sonra tankların ölçü ve tespitleri yapılarak akaryakıt ölçü defterine yazılır. Söz konusu verilere göre bilgisayarlardan alınan giriş ve çıkış fişleri, akaryakıt hareket tablosu ve tank raporu yetkililerce imzalandıktan sonra ilgili birimlere gönderilir.

Yürürlük

Madde 12- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13- Bu Yönetmelik hükümlerini Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanı yürütür.

+ 15 C'DEKİ KESAFETİN (YOĞUNLUĞUN) BULUNMASI ÖRNEĞİ :

Yakıt dolu ebrüvete konulan dansimetreden, ebrüvet kesafeti okunarak Tablo 53 B' nin üst satırından bu değer işaretlenir. Daha sonra aynı tablonun yan sütunundan, belirlenen ebrüvet ısısı işaretlenerek tablo üzerinde her iki işaretin kesiştiği noktadaki değer yakıtın +15 °C deki yoğunluğu olarak tespit edilir.

Örnek : Ebrüvet ısısı 20 °C, ebrüvet kesafeti 0,818 olarak kabul edilirse, tablo 53 B'den yakıtın +15 °C kesafeti 0,8215 bulunur.

HACİM FAKTÖRÜNÜN BULUNMASI ÖRNEĞİ :

Örnek : Tank ısısını +18 °C kabul ettiğimiz takdirde +15 °C kesafet olarak bulduğumuz 0.8215 in son rakamı tama iblağ edilerek, tablo 54 B'nin üst sütununda yer alan 0.8220 olarak kabul edilir. Tablo 54 B'nin yan sütunundan +18 bulunarak iki değer kesiştirildiğinde, bu noktadan okunan 0,9974 değeri tanktaki yakıtın hacim faktörüdür.

PAÇAL YOĞUNLUK (KESAFET) HESAPLANMASI ÖRNEĞİ :

$$\text{dst} = \frac{(V1 \times d1) + (V2 - V1) \times d2}{V2}$$

- dst** : Standart Paçal Dansite
V2 : Tahliye Sonucu Toplam Hacim
V1 : Açılıştaki Brüt Hacim
d2 : Gemi Dansitesi (Gemi yük raporu kesafeti)
d1 : Açılıştaki 15 °C Kesafet

Örnek : V1: 2000 m³ d1: 0,780
 V2: 9000 m³ d2: 0,790

$$\text{dst: } \frac{(2000 \times 0,780) + (9000 - 2000) \times 0,790}{9000} :$$

dst: 0,7878

TANKER UYGUNLUK BELGESİ			
			TARİH:/...../20...
SIRA NUMARASI			
BAYI ADI			
ARAÇ/TANKER PLAKASI			
DORSE PLAKASI			
ARACIN MARKASI			
ARACIN İSTİDAP HADDİ			
TAŞINACAK YAKIT CİNSİ			
KONTROL NOKTALARI	VAR (X)	YOK (X)	SONUÇ- AÇIKLAMA
TANKERİN DIŞ GÖRÜNÜMÜNDE HASAR VEYA KUSUR			
TANKERDE EGZOZ TUTUCU YADA ONUN YERİNİ TUTAN BİR APARAT			
TANKER ÜZERİNDE TOPRAKLAMA KABLO VE MAŞALARI			
TANKER SONUNDA TOPRAKLAMA ZİNCİRİ			
TANKER ÜST KAPAK CONTALARINDA DEFORMASYON			
TANKER GİRİŞ VE ÇIKIŞ VANALARINDA YAKIT SIZDIRMASI			
GİZLİ TAHLİYE SİSTEMİ			
BOŞ DOLU LEVHASI			
ARAÇ ÜZERİNDE SAYAÇ			
ARAÇ ÜZERİNDE SANTRİFÜJ POMPA			
KAPALI VANA BÖLMESİ			
AMACINA UYGUN MÜHÜR YERLERİ			
TANK İÇİ TEMİZLİĞİ			
TANK İÇİ EPOKSİ			
TANKER GÖZLERİNDE SU, TORTU YA DA YAKIT ATIĞI			
TANKER İÇİ BÖLME (Bölme yok ise dalga kıran var mı?)			
SÜZGEÇ KAFESLİ HAVALANDIRMA			
Tanker ve Şoförü ile ilgili Belirtilmesi Gerekli Görülen Diğer Hususlar:			
TANKER YAKIT TAŞIMAYA	UYGUNDUR ()	UYGUN DEĞİLDİR ()	
BELGEYİ DÜZENLEYENİN		TANKER ŞOFÖRÜNÜN	
ADI-SOYADI		ADI-SOYADI	
GÖREVİ		İMZASI	
İMZA			

Her dolum için düzenlenecektir.